

Nieuwe digitale Nieuwsbrief

Redactioneel

Vanaf heden biedt het *Nederland Tijdschrift voor Tandheelkunde* als extra service ook een digitale Nieuwsbrief. Het doel van de Nieuwsbrief is om u – naast de vertrouwde papieren editie – tussentijds te informeren over ontwikkelingen binnen de tandheelkundige wetenschap. Naast 'previews' van komende artikelen bieden we u achtergronden, tips en tandheelkundig wetenschapsnieuws. Via eenvoudige en directe links kunt u relevante pdf-files oproepen, de meest recente kennistoets maken of u inschrijven voor een cursus. Ook ù kunt uw bijdrage leveren aan de Nieuwsbrief door te reageren op een stelling. Uw commentaar en reacties zijn van harte welkom. De redactie van het tijdschrift hoopt hiermee de tandheelkundige wetenschap nog dichter bij u en uw patiënten te brengen.

Eruptieprobleem vraagt om vroegtijdige diagnostiek

Orthodontie

Asymmetrische eruptie of het niet palpabel zijn van cuspidaten kunnen eerste tekenen zijn van eruptiestoornissen. De tandarts kan een belangrijke rol spelen bij het uiteindelijke behandelresultaat door vroegtijdig een dreigende impactie te signaleren.

De kaakchirurg en de orthodontist hebben bij de behandeling van eruptiestoornissen, zoals retentie en impactie van gebitselementen, diverse technieken voorhanden. Zo staan bijvoorbeeld de gesloten- en de open-eruptietechniek tot de beschikking van de behandelaar. Maar ook door middel van de gemodificeerde venstertechniek kan een gebitselement uiteindelijk weer in de boog worden gebracht.

Voor u geselecteerde artikelen in het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde* over eruptie van gebitselementen:

- Raghoobar GM, A. Vissink A. Eruptiestoornissen. [Ned Tijdschr Tandheelkd 2004; 111: 168-173.](#)
- Tan SPK, Kuitert RB, Prah-Andersen B. Ectopische eruptie van de eerste blijvende molaar in de bovenkaak. [Ned Tijdschr Tandheelkd 2004; 111: 307-310.](#)

Osteonecrose na extractie bij gebruik van bisfosfonaten

Volgende uitgave:

verschijnt 12 oktober met o.a.

- Beroepsdifferentiatie in de tandheelkunde 14. De opleiding tot tandarts-endodontoloog.
- Beroepsdifferentiatie in de tandheelkunde 15. Preventie van coronale lekkage door onderlaagcement.
- Orthodontie in de algemene tandartspraktijk 2. Behandeling van eruptieproblemen
- Bisfosfonaatgerelateerde osteonecrose van het kaakbot 1
- Bisfosfonaatgerelateerde osteonecrose van het kaakbot 2
- Bisfosfonaatgerelateerde osteonecrose van het kaakbot 3
- De ziekte van Kawasaki, nog steeds een mysterieuze ziekte

Agenda uitgelicht:

Leergang endodontology

Het doel van de leergang endodontology is tandartsen de mogelijkheid te bieden zich vergaand te verdiepen in de endodontology op een binnen de algemene praktijk geavanceerd niveau. Info: [ACTA PAOT cursussen](#).

Kennistoets

Maak een Kennistoets, abonnees kunnen hieronder inloggen.

- [Inloggen](#)

NTvT links:

- [Home](#)

Mondziekten en Kaakchirurgie

Osteoporose wordt frequent behandeld door orale of intraveneuze toediening van bisfosfonaten. Bisfosfonaten remmen de afbraak van botweefsel en vertragen de voortgang van osteolytische haarden. Pathologische fracturen kunnen hiermee worden voorkomen.

In 1 tot 6% van de gevallen kan osteonecrose van de kaak optreden die moeilijk is te behandelen. Als tandarts dient u daarom terughoudend te zijn met invasieve behandelingen bij mensen die een bisfosfonaat gebruiken. De kans op osteonecrose wordt verminderd door het primair sluiten van de wond, het toedienen van antibioticumprofylaxe en een optimale mondhygiëne met chloorhexidinegebruik.

Voor u geselecteerd artikel in het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde* over bisfosfonaatgerelateerde osteonecrose:

- Schortinghuis J, Meijndert L, Visscher JGAM de, Witjes MJH. Bisfosfonaatgerelateerde osteonecrose van het kaakbot 3. Twee casussen. *Ned Tijdschr Tandheelkd* 2007; 114: 432-435.

Samenvatting

De gepresenteerde casussen illustreren dat bisfosfonaatgerelateerde osteonecrose van de kaak lastig is te behandelen. Onlangs is een classificatie beschreven van bisfosfonaatgerelateerde osteonecrose van het kaakbot op basis van het klinische beeld. Aan de hand van deze classificatie kan de ernst van de osteonecrose worden beoordeeld en een behandelbeleid worden vastgesteld. De communis opinio is dat er zoveel mogelijk conservatief moet worden behandeld. Dit houdt in dat de behandeling moet zijn gericht op preventie van de uitbreiding van de osteonecrose door middel van antibiotica en desinfecterend mondspoelmiddelen. Eventueel kunnen scherpe botranden worden gladgemaakt. Uitgebreide chirurgische behandeling moet worden gereserveerd voor de zeldzame gevallen waarin de osteonecrose ernstige progressie vertoont.

Onderlaag na endodontische behandeling voor reductie coronale lekkage

Endodontologie

Voor het langdurig welslagen van een endodontische behandeling is het zaak coronale lekkage zoveel mogelijk te beperken. Onderlaagcement – als barrière tussen restauratie en wortelkanaalvulling – kan coronale lekkage reduceren. Onderzoek van Werkman et al, (2005) toonde aan dat zowel Coroseal® als Vitrebond® zorgdragen voor een significante vermindering van coronale lekkage.

Voor u geselecteerd artikel in het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde* over endodontologie:

- Wesselink PR. Het vullen van het wortelkanaalstelsel. *Ned Tijdschr Tandheelkd* 2005; 112: 471-477.

- [Agenda](#)
- [Links](#)

Overige links:

- [Banen](#)
- [Boeken](#)
- [Uitgeverij](#)

Reageren?

Commentaar en tips zijn van harte welkom. Stuur uw reactie naar de [redactie](#) van de nieuwsbrief.

(advertenties)

Rokers hebben grotere kans op verlies van implantaten

Implantologie

Rokers hebben een aanmerkelijk grotere kans op implantaatverlies dan niet-rokers. De odds ratio daarvan bedraagt meer dan 2. Voor rokers die een implantaatbehandeling hebben ondergaan in combinatie met een botvermeerderingsprocedure, is de kans op verlies zelfs 3,6 keer zo groot. Dit blijkt uit het literatuuroverzicht dat onlangs verscheen in de *Journal of Clinical Periodontology* en dat als excerpt wordt besproken door dr. M.S. Cune in het eerstvolgende nummer van het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde*.

Origineel abstract uit Pubmed

Effect van roken op prognose van implantaten

Roken vormt een algemeen erkend risico voor de gezondheid, waaronder de mondgezondheid, en chirurgische behandelingen zijn bij rokende mensen minder succesvol dan bij niet-rokende mensen. Gecompromitteerde wondgenezing ten gevolge van afgenomen productie van collageen en verminderde perifere bloedvoorziening wordt als belangrijkste oorzaak daarvan aangedragen. Aan de hand van een systematisch literatuuronderzoek werd geïnventariseerd in hoeverre roken de prognose beïnvloedt van implantaten die al dan niet in combinatie met een botvermeerderingsprocedure werden geplaatst. De resultaten werden betrokken in een meta-analyse. In alle Engels- of Duitstalige artikelen die zijn verschenen tussen 1989 en 2005 werd elektronisch en handmatig gezocht op het voorkomen van de termen 'dental or oral implants and smoking', 'dental or oral implants and tobacco'. Primaire uitkomstmaat was het aantal implantaten dat verloren ging bij rokers en bij niet-rokers. Alle artikelen waarin statistische gegevens werden beschreven met betrekking tot rookgedrag, implantaatverlies en biologische complicaties bij rokers en niet-rokers, werden in de meta-analyse betrokken.

Er voldeden 139 artikelen aan de zoektermen. Hiervan werden er 35 in het systematische literatuuronderzoek en 29 in de meta-analyse betrokken. De resultaten van de meta-analyse tonen aan dat rokers een aanmerkelijk grotere kans hebben op implantaatverlies dan niet-rokers. De odds ratio op implantaatniveau bedraagt 2,25 (95% betrouwbaarheidsinterval 1,96-2,59) De odds ratio op patiëntniveau bedraagt 2,64 (95% betrouwbaarheidsinterval 1,70-4,09). Voor rokende patiënten die een implantaatbehandeling in combinatie met een botvermeerderingsprocedure ondergaan, is de kans op solitair of multipel implantaatverlies zelfs 3,61 keer zo groot (odds ratio, 95% betrouwbaarheidsinterval 2,26-5,77) in vergelijking met niet rokende patiënten.

Uit de artikelen die betrokken werden in het systematische literatuuronderzoek kon eveneens worden afgeleid dat rokers een significant grotere kans op biologische complicaties hadden. Uit de resultaten van 5 artikelen daarentegen bleek zo'n effect niet.

Geconcludeerd wordt dat roken een wezenlijke risicofactor vormt bij implantaatbehandelingen, al dan niet in combinatie met een botvermeerderingsprocedure.

M.S. Cune, Houten

Bron

Strietzel FP, Reichart PA, Kale A, Kulkarni M, Wegner B, Küchler I. Smoking interferes with the prognosis of dental implant treatment: a systematic review and meta-analysis. *J Clin Periodontol* 2007; 34: 523-544.]

[Integraal artikel in pdf.](#)

Toelichting op Agenda uitgelicht

Cursus agenda

In 10 maal anderhalve dag (vrijdag van 14.00 – 19.00 uur en zaterdag van 09.00 – 16.00 uur) wordt u de mogelijkheid geboden u te bekwamen in de diagnostiek en de behandeling van complexe endodontieproblemen. U kunt zich vertrouwd maken met diverse wortelkanaalpreparaties en vultechnieken, waaronder de toepassing van verscheidene roterende instrumenten en adhesieve vultechnieken, evenals diverse vormen van compactie van gutta-percha. Aandacht wordt besteed aan de endodontische complicaties van tandletsels en de indicatie tot herbehandeling en endodontische chirurgie, diagnostiek van pijn en pijnbehandeling en het restaureren van endodontisch behandelde gebitselementen. Uitgebreid wordt ingegaan op de endodontische behandelplanning en casuïstiek aan de hand van klinische werkbesprekingen. Aanvang 26 oktober 2007. Kosten € 6500,00.

Info: ACTA Dental Education B.V., mw. E. Povel, Louwesweg 1, 1066 EA Amsterdam; tel. 020-5188308; fax 020-5188328; e-mail: ade@acta.nl; internet: www.acta-de.nl

Compendium voor nascholing in de tandheelkunde

NTvT digitaal

De website biedt een schat aan informatie voor de praktizerende tandarts. Deze on-line versie van het tijdschrift bevat peer-reviewed artikelen die in Amerika als nascholing worden erkend. De artikelen in de rubriek 'Continuing Education' zijn voorzien van een kennistoets. Verder bevat deze site product informatie en artikelen bestemd voor de tandtechnicus. Het archief waarin met trefwoorden gezocht kan worden gaat terug tot januari 2006.

[Compendium of Continuing Education in Dentistry](#)

Stelling

U kunt hier reageren op de volgende stelling.

'In Nederland bestaan voldoende verwijsmogelijkheden voor complexe endodontieproblematiek.'

Plaats hier eventueel uw opmerking...

EENS | ONEENS | WEET NIET

[verstuur stelling »](#)

Wilt u zich afmelden voor deze nieuwsbrief, klik dan [hier](#).
Onze voorwaarden vindt u in de [disclaimer](#).